

סקטור הסייבר בארה"ב סקירה כלכלית

מחלקת מחקר - תכלית תעודות סל

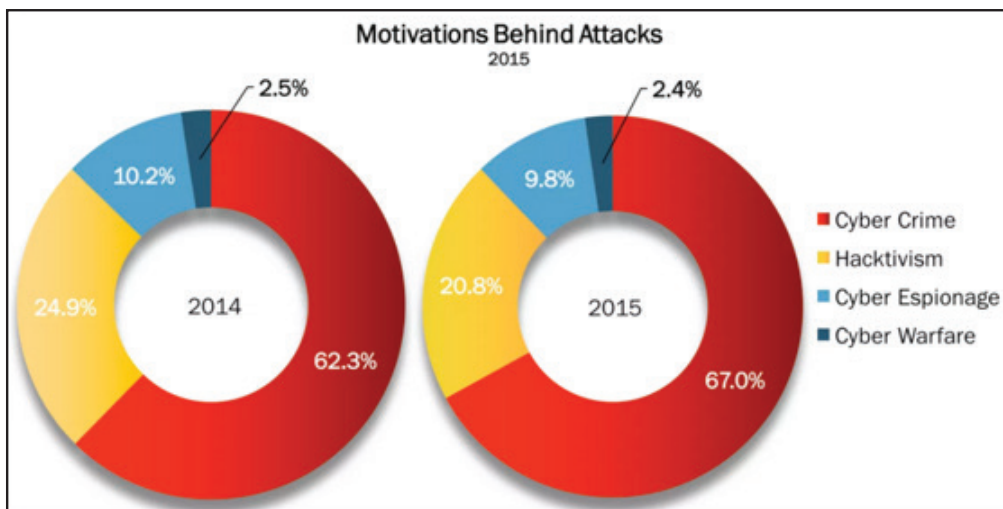
רקע

מתקפות סייבר מהוות את אחד האיומים המשמעותיים ביותר בחיינו כיום, כאשר יותר ויותר פשעים "מסורתיים" מבוצעים כיום דרך הרשת. מעבר לנזקים הכספיים, התקפת סייבר יכולה לשתק תשתיות אנרגיה ותחבורה, מכשירים רפואיים ואפילו נשק. בהתחשב בנזקים הפוטנציאליים הגבוהים הנובעים מהתקפות סייבר, אין פלא שמדינות בכל העולם, כמו גם ארגונים שונים וחברות פרטיות ממשיכים לרכוש מוצרי אבטחת מידע, להגדיל תקציבים בתחום זה ולהתמגן כנגד איומי סייבר שונים. עולם אבטחת המידע והסייבר צפויים להמשיך ולהתפתח במהירות, כאשר ברקע התקפות האקרים פרטיים, גופים שונים ואפילו ממשלות ממשיכים לגדול ולהתחכם, תוך כדי שימוש הולך וגדל של שיטות שונות וגישות דרך מקורות מגוונים. בהתאם, חברות הפועלות בתחום הסייבר מרכזות עניין רב בקרב משקיעים רבים, ופעילות הולכת וגדלה מצד קרנות ההון סיכון.

מיהם השחקנים העיקריים

כמות המידע המועבר באמצעים אלקטרוניים, באינטרנט וברשתות אלחוטיות ע"י אנשים פרטיים, חברות, ממשלות ואפילו צבאות הולכת וגדלה, ולמעשה כבר מזמן הפכה לדרך המובילה להעברת מידע, גם כאשר מדובר במידע רגיש וחיוני. אל חלק ממידע זה רוצים להגיע גורמים עוינים שונים, המכונים איומי סייבר המהווים חלק מסיכוני אבטחת המידע. איומי הסייבר מתחלקים בדר"כ לשלושה סוגים - מדינות, פושעי סייבר, ופעילי סייבר אחרים. לכל אחד מגורמים אלו סיבות שונות לפריצות אבטחת המידע שהוא מנסה לבצע, כאשר גורמים ממשלתיים עושים זאת בדר"כ לצרכי מודיעין ולוחמה אינטרנטית, כפי שנחשפו מספר מקרים בשנים האחרונות. פושעי סייבר מונעים ע"י דחף כלכלי, כאשר לרוב יתקפו מאגרי מידע בכדי להגיע לפרטים אישיים או לגנוב מידע על כרטיסי אשראי, שלאחר מכן יוכלו לנצל אותם לצרכי הונאה או למכור אותם לאחרים. פעילי סייבר נוספים הם קבוצה רחבה המונעת ע"י מאפיינים אקטיביסטיים שונים, כגון איכות הסביבה, דת, אנטי קפיטליזם ועוד, אשר לרוב יבצעו פעילות סייבר בכדי לקדם את העקרונות שלהם ולהעלות מודעות לנושא מסוים. בשנים האחרונות פושעי הסייבר המונעים ע"י דחף כלכלי מבצעים את מספר התקיפות הגבוה ביותר לאתרים ברשת (לפחות לפי מה שידוע), כאשר בשנה האחרונה (2015) חלקם אף עלה ל- 67% ממספר התקיפות, בהשוואה ל- 62% בשנה שעברה.

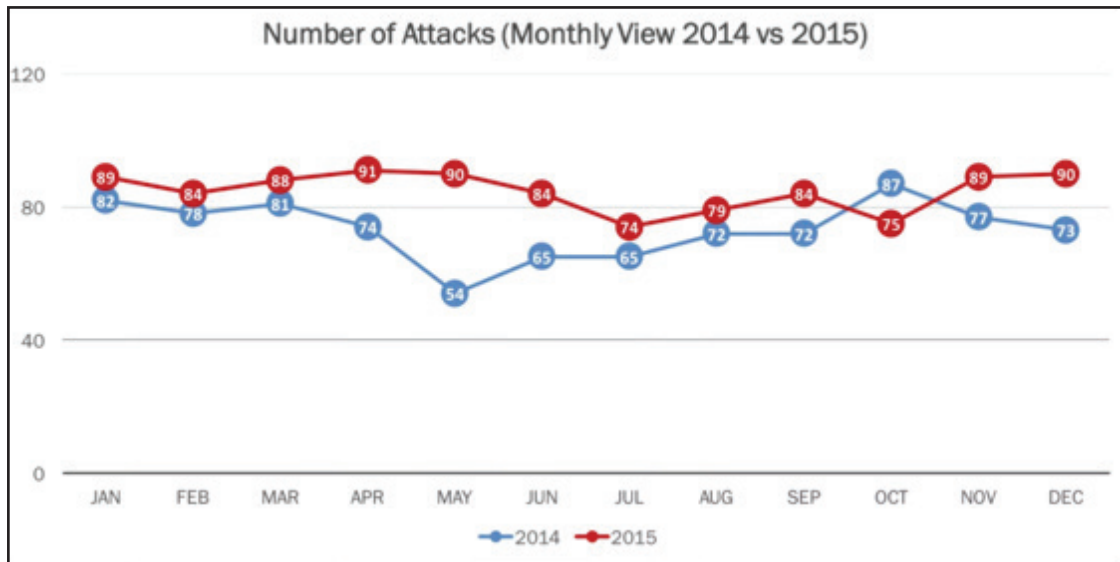
פילוח ניסיונות תקיפת אתרים לפי גורמים שונים

מתקפות הסייבר ימשיכו לגדול

הצורך באבטחת מידע הלך וגבר בעשורים האחרונים, והמשיך לצבור תאוצה עם כניסת המובייל בעשור האחרון והשפעתו ההולכת וגוברת על חיי היום-יום. בשנתיים האחרונות היינו עדים למספר אירועי סייבר גדולים שיצרו כותרות רבות, כגון פריצה לבנק ההשקעות JP Morgan ממנו נגנבו פרטי מידע אישיים של מיליוני אנשים ועסקים בארה"ב, פריצה לחברת סוני שכללה גניבת מידע חסוי כולל סרטים שטרם הופצו, ועוד. מספר תקיפות האתרים המדווח בשנה האחרונה המשיך לגדול, כאשר מלבד חודש אוקטובר, בכל חודש בשנת 2015 בוצעו יותר תקיפות מאשר בחודש המקביל לו בשנת 2014, ובסה"כ עלייה של 15.5% במספר ניסיונות הפריצה ותקיפות אתרי אינטרנט.

מספר תקיפות האתרים הולך וגדל

לפי חברות המחקר המתמחות בתחום, שוק הסייבר צפוי להציג צמיחה שנתית ממוצעת (CAGR) של 15%-20% בחמש השנים הקרובות, בין היתר כתוצאה מביקושים גבוהים מחברות וארגונים מענפי התעופה, הביטחון, והפיננסים. דוגמא לכך, היא התוכנית הלאומית לביטחון סייבר עליו הכריזה לאחרונה ארה"ב, בעלות כוללת של כ- 20 מיליארד דולר תוך שנתיים, המשקף גידול של עשרות אחוזים בתקציב המופנה לתחום זה. השימוש המתגבר באינטרנט וברשתות אלחוטיות נוספות הביא לצורך משמעותי בהגנה על המידע שעובר ברשתות אלו, במיוחד כאשר העלויות הכרוכות בפריצות ברשת ממשיכות לגדול, ונזקי תחום הסייבר מוערכים כבר במאות מיליוני דולרים. אלו, מהווים סביבה עסקית מצוינת וכרית נוחה לצמיחת החברות בתחום הסייבר ואבטחת המידע.

הנהגות העיקריות - חברות הסייבר ואבטחת המידע

הנזק לחברת סרטי סוני שהוזכר מעלה הוערך בכ- 100 מ' דולר, כך שהמוטיבציה של החברות להגן על המידע שלהן והנכונות שלהן לשלם על כך כסף רב הולכת וגדלה. בהתאם לכך, תחום הסייבר הצומח הוליד סטארט-אפים רבים, שחלקו נהפכו לחברות גדולות וחזקות. קיימת תמימות דעים בנוגע לכך שתחום זה הוא רק בחיתוליו, והיקף ההשקעות בתחום הולך ועולה. הערכות הן כי מספר תקריות הסייבר שלא פורסמו עוד גדול הרבה יותר, וכי הנזק המצטבר שנגרם כתוצאה מהן עולה על מאות מיליארדי דולרים, מעבר לסכומים הידועים. בהתאם לכך, מרבית החברות והארגונים הממשלתיים ממשיכים להגדיל באופן משמעותי את תקציבי אבטחת המידע שלהם, והערכות הן כי תקציבים אלו ימשיכו לגדול בעתיד.

מיזוגים ורכישות

בשנתיים האחרונות היקף המיזוגים והרכישות (בעיקר רכישות) בתחום הסייבר היה משמעותי מאוד, והסתכם במיליארדי דולרים. מיזוגים ורכישות בענף מסוים עשויים להצביע על חולשה עסקית של החברות הפועלות בענף זה וצורך לבצע קונסולידציה על מנת להתייעל ולצמצם עלויות. אולם בתחום הסייבר, הסיבה לגמרי אחרת. מספר איומי הסייבר הוא כמעט אינסופי, והחברות בתחום מציעות פתרונות הגנה שונים המבוססים על טכנולוגיה שונה, ועשויים לשבת על פלטפורמות שונות אצל הלקוח. הדבר מצריך תשומת לב רבה וניהול קפדני מצד הלקוחות, שהם לרוב מנהלי אבטחת המידע בארגון. על מנת להקל על ניהול התהליך אצל הלקוח ולייעל את המוצר, החברות בתחום מבצעות מיזוגים ורכישות בכדי להציע פתרון רחב יותר ללקוח, או לחילופין מייצרות שיתופי פעולה ביניהן. דוגמא לרכישה שכזו היא Cyvera הישראלית שנרכשה ע"י Palo Alto Networks, שכיום מוכרת את מוצר ה-TRAPS המבוסס על פיתוח של Cyvera כחלק מפתרון ה-Firewall שלה להגנה על מחשבים אישיים. דוגמאות נוספות לפעילות M&A בתחום הסייבר בשנים האחרונות הן FireEye שרכשה (בין היתר) את Mandiant, סיסקו אשר רכשה את Lancope, צ'ק פוינט שרכשה את Lacon ועוד.

חברות הסייבר וישראל

ישראל נחשבת למעצמה בתחום הסייבר, ומלבד עשרות סטארט-אפים שהוקמו בתחום הסייבר בישראל, ישנן גם חברות רבות ומצליחות שנסחרות בבורסות בעולם (בעיקר בארה"ב) ושמקורן, או מקור חלק מהטכנולוגיה שלהן הוא ישראלי. בהקשר זה נציין את צ'קפוינט, פאלו אלטו (שרכשה את Cyvera הישראלית בשנת 2014), סייבר ארק, אימפרבה, ורינט, ואפילו אלביט מערכות שרכשה לאחרונה את חטיבת הסייבר מחברה ישראלית אחרת - ניס. כמו כן, חלק מהחברות במדד הסייבר המוביל (עליו נפרט בהמשך) הן ישראליות. אומנם מעבר לשמות המוכרים, לישראל חלק נרחב יותר מכיוון שחלק מהטכנולוגיות של החברות הגדולות פותחו בישראל בחברות סטארט-אפ שונות ונמכרו לחברות אחרות במשך השנים. למעשה, ישראל היא היצואנית השנייה בגודלה בעולם של מוצרי סייבר אחרי ארה"ב, כאשר היקף היצוא בתחום עמד על כ-6 מיליארד דולר בשנה האחרונה. בסקירת שוק על ענף התוכנה בישראל שנעשתה עבור משרד הכלכלה, תחום הסייבר ואבטחת המידע הוא התחום היחיד שצוין שלישוראל גם קיימת בו דריכת רגל משמעותית וגם מומלץ להמשיך ולעודד הכשרה בתחום.

חברות הסייבר נסחרות במכפילים גבוהים, המגלמים את הצפי להמשך הצמיחה בתחום

על רקע הסביבה העסקית התומכת, החברות הציבוריות בתחום הסייבר בארה"ב מציגות צמיחה גבוהה בהכנסות וברווחיות, כאשר ההבנה כי תחום הסייבר עוד בתחילת דרכו והגידול המתמשך בתקציבים המופנים לתחום זה מהווים תמיכה גם לצמיחה עתידית של החברות. מצב זה גורם לציפיות חיוביות אצל המשקיעים, אשר מביאים את חברות אלו להיסחר במכפילים גבוהים יחסית. חברות הסייבר נסחרות היום במכפיל מכירות ממוצע של 2.4 ומכפיל רווח (חיובי) ממוצע של 26, כאשר חלקן עדיין לא רווחיות. מכיוון שחלק משמעותי מהחברות בתחום עדיין צעירות יחסית ומשקיעות הון רב במחקר ופיתוח על מנת לייצר צמיחה עתידית, חלקן לא מחלק דיבידנד, כך שתשואת הדיבידנד הממוצעת נמוכה יחסית. כמו כן, התחום מאופיין בפעילות ערה של מיזוגים ורכישות כפי שתואר קודם לכן, שכן לחברות רבות בתחום קופת מזומנים גדולה.

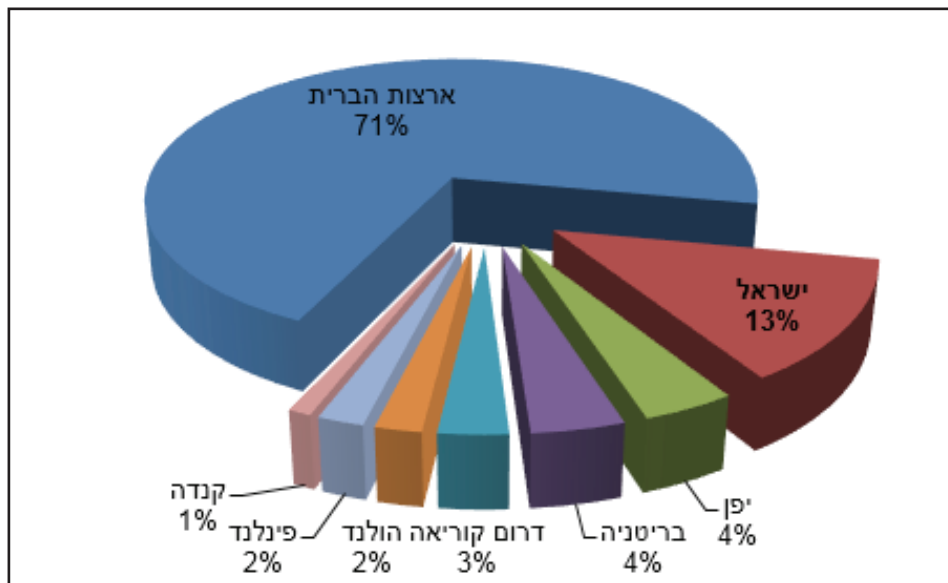
חשיפה מפוזרת לחברות הסייבר - מדד ה-ISE

החברות בתחום הסייבר נסחרות בתנודתיות גבוהה עקב מספר סיבות, ביניהן ציפיות גבוהות מהמשקיעים אשר נבחנות באופן שוטף, תנודתיות בתוצאות העסקיות, פעילות ערה של מיזוגים ורכישות וכן היותו של תחום הסייבר תחום מתפתח. על כן, במיוחד בתחום זה משקיעים רבים מעדיפים השקעה מפוזרת, ובוחרים להיחשף לתחום הסייבר באמצעות מדד ה-ISE, העוקב אחר חברות הסייבר המובילות. בדרך זו מתאפשר פיזור אפקטיבי אשר מפחית את התנודתיות הגבוהה של מניות אלו ועדיין מאפשר להנות מהצפי להמשך הצמיחה שלהן. המדד כולל הן חברות המתמחות בתחום הסייבר בלבד, והן חברות ענקיות בתחום הטכנולוגיה להן חטיבת סייבר משמעותית בתוך הארגון. ישנן גם חברות אשר פועלות בתחום אומנם אינן חלק מהמדד, מכיוון שכיום כמעט כל חברות התוכנה והמחשבים הגדולות נוגעות בתחום הסייבר באופן כזה או אחר, אולם במידה ותחום זה לא מספיק משמעותי מבחינת פעילותן העסקית הן אינן חלק מהמדד. חברות אלו נותנות הזדמנות טובה ללמוד על הצמיחה המואצת בתחום הסייבר, כאשר מניתוח מגזרי הפעילות של החברות הגדולות ניתן לראות כי תחום הסייבר הוא הצומח ביותר כמעט בכל. מדד ה-ISE מורכב כיום מ-33 חברות, כאשר בכל זמן נתון יהיו בו לפחות 24 מניות. ישנם מספר תנאי סף על מנת להיכלל במדד, הכוללים בין היתר שווי שוק של למעלה מ-100 מ' דולר, היקף סחירות מינימאלי ועוד.

עשרת החברות הגדולות במדד הסייבר (ISE)

שם חברה	משקל יחסי
Cisco Systems Inc.	4.8%
Symantec Corp	4.8%
Check Point Software	4.6%
Science Applications International Corp	4.3%
AVG Technologies NV	4.3%
Cyber-Ark Software Ltd/Israel	4.2%
Juniper Networks Inc.	4.1%
Fortinet Inc.	4.0%
Infoblox Inc.	4.0%
Sophos Group Plc	3.8%

משקל החברות במדד לפי מדינת מקור

סיכום

תחום הסייבר מציג צמיחה גבוהה על רקע איומי סייבר אשר הולכים וגוברים, ומגמה זו צפויה להמשיך בטווח הנראה לעין, שכן כמעט ולא עובר שבוע ללא ידיעה על פריצה או ניסיון פריצה משמעותי. איומי הסייבר ברורים יותר מתמיד, וניכרת מוכנות של הגופים השונים להפנות יותר ויותר תקציבים לתחום זה. על כן, הערכות הן כי שוק הסייבר יציג צמיחה דו ספרתית בשנים הקרובות, ובהתאם, ימשיך לספק תמיכה לחברות הפועלות בתחום. ישראל היא אחת המדינות הבולטות בתחום הסייבר, וחברות רבות מתחום זה הוקמו בישראל או משלבות טכנולוגיה ישראלית במוצריהן. בשל היותן חברות צעירות המתומחרות במכפילים גבוהים, מניותיהן של חברות הסייבר מאופיינות בתנודתיות. על כן, קיימת עדיפות להיחשף לתחום הסייבר הצומח באמצעות חשיפה מפוזרת אותה ניתן להשיג באמצעות מדד ה- ISE.

מקורות ששימשו בסקירה: IVC, משרד הכלכלה, הלמ"ס, dhs.gov, מערכת בלומברג, cybersecurityventure, Factset, ise.com, הבורסה לני"ע, דוחות כספיים של החברות המוזכרות בסקירה.